

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom op Sardinië.....	8	Reisroutes.....	20
De parels van Sardinië.....	10	Veelzijdig Sardinië.....	26
Zicht op Sardinië.....	14	Jaaroverzicht van Sardinië.....	46
De regio's van Sardinië.....	16	Een korte geschiedenis.....	48

BELEVEN 54

Cagliari en het zuiden.....	56	De westkust.....	134
De oostkust.....	92	Het noorden en de Costa Smeralda.....	168
Midden-Sardinië en Barbagia.....	112		

WEGWIJS 200

Voor vertrek.....	202	Register.....	210
Sardinië onderweg.....	204	Nuttige uitdrukkingen.....	218
Praktische informatie.....	208	Dankbetuiging.....	223

Links: Het Sant'Efisiofestival in Cagliari
Vorige bladzijde: De middeleeuwse stad Bosa
Omslag: Het ongerepte Archipelago di La Maddalena

→
De resten van het verdedigingsfort met uitzicht op het dorp en de omgeving

Weetje

Su Nuraxi is het enige Unesco-werelderfgoed op Sardinië.

↑ De binnenkant van een van de torens bekijken

2

SU NURAXI

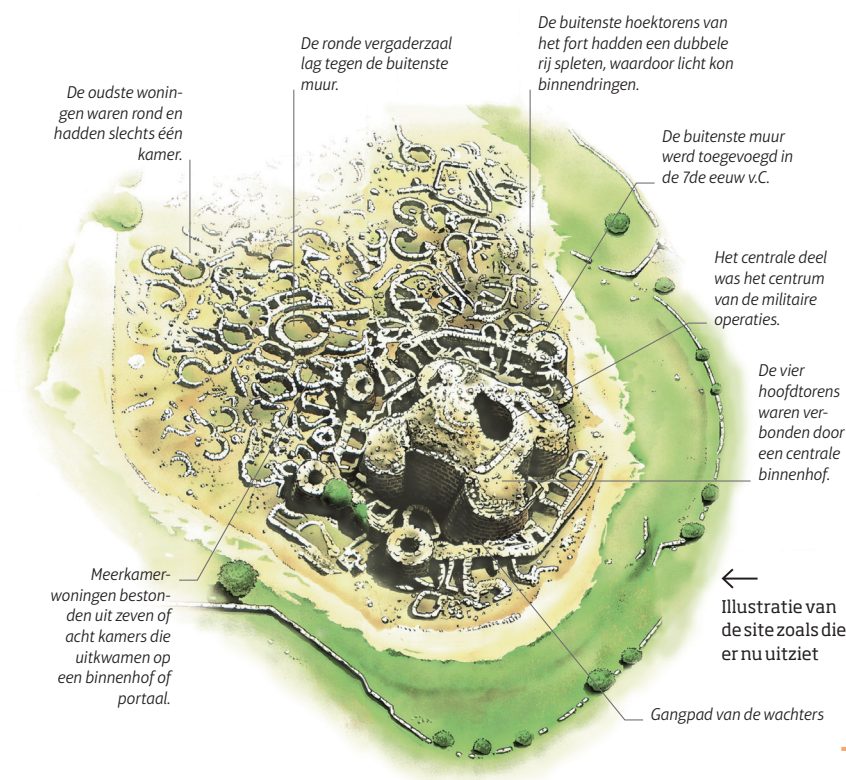
ADS **1 km W van Barumini** **Naar Barumini dan 1 km lopen**
Dag. vanaf 9.00 uur; sluitingstijden variëren, zie website
fondazionebarumini.it

Deze archeologische site met de resten van het grootste en compleetste Nuragische fort van Sardinië, is heel fascinerend. Het wordt omgeven door vruchtbare landerijen en omvat een dorp met een wirwar aan straatjes rondom een imposante centrale toren. Het is met recht een van de populairste attracties van het eiland.

CAPITOOLTIP Familiepret

Een paar minuten rijden van Su Nuraxi ligt het Parco Sardegna in Miniatura (www.sardegna.in.miniatura.it). In dit familiepretpark ziet u miniaturen van de monumenten van het eiland, en een levensgrote reconstructie van een Nuragisch dorp.

Su Nuraxi is een van de Nuragische sites die is blootgelegd tijdens opgravingen in het gebied rondom Barumini. De oorspronkelijke nederzetting hier dateert van 1500 v.C., de midden-bronstijd. Het 19 m hoge fort, gebouwd op een heuvel, ligt op een zeer strategische plek met uitzicht over de omringende vlakte. In de 7de eeuw v.C. dreigde een Fenicische invasie. Daarom werd het centrale deel van het fort, bestaande uit een toren verbonden met vier externe nuraghi, verder beschermd door een dikke buitenmuur met torentjes en een gangpad voor schildwachten. Buiten de vesting groeide langzaam een dorp, met een- en meerkamerwoningen, een graanmolen en een bakkerij. Het gebied werd bijna 2000 jaar lang bewoond, hoewel de bovenste delen van het fort na de Carthaagse verovering werden gesloopt en de plek zijn strategische belang verloor.

1

ALCHERO

A C3 ✕ Alghero Fertilia, 10 km N 🚗 📍 Ex Casa del Caffè, Via Cagliari 2; www.algheroturismo.eu

Alghero werd in de 12de eeuw gesticht door de adellijke familie Doria uit Genua. In 1353 werd de stad veroverd door de Aragonezen en sindsdien heerst er een overwegend Spaanse sfeer. Het oude centrum ligt binnen een vestingbuurt en de lokale economie is vooral gefocust op toerisme en kunstnijverheid, met name sieraden en producten met koraal.

1

Porta a Terra

📍 Piazza Porta a Terra

Deze 14de-eeuwse stadspoort maakt een eenzame indruk nu de versterkingen eromheen hebben plaatsgemaakt voor de Via Sassari. De poort stond ooit bekend als Torre degli Ebrei (dels Hebreeus in het Catalaans) of Jodenpoort,

vanwege de hulp die Joden boden toen de Catalaanse koning Pietro III de stad veroverde. De toren maakte deel uit van een poortcomplex en was middels een ophaalbrug verbonden met de grote gotische boog die nu als oorlogsmonument dient. In de toren bevindt zich een toeristenkantoor en vanaf het terras is er uitzicht op de stad en de haven.

2

Bastioni en Forte della Maddalena

De goed onderhouden wallen langs de kustlijn zijn populair bij lokale inwoners die een avondwandeling willen maken. De route begint in het zuiden op Lungomare Dante en voert langs bastions die zijn vernoemd naar beroemde ontdekkingsreizigers, onder wie Christoffel Columbus en Marco Polo. Verschillende torens – de Torre di San Giacomo, de Miradorwal, de Torre de Castilla en de Torre de la Polvorera – kijken uit op het pad dat uiteindelijk uitkomt in de haven. Vlak bij de trap die van de zee naar de oude stadspoort Porta a

↑ Alghero's aantrekkelijke kustlijn, met daarlangs de oude stadsmuren

3

Torre di San Giacomo

📍 Hoek Bastioni Cristoforo Colombo en Bastioni Marco Polo

De gerestaureerde Torre di San Giacomo staat aan het water tegenover de 17de-eeuwse Carmenkerk. Dit gerestaureerde vestingwerk verschilt van de andere torens in Alghero door de achthoekige vorm. Hij staat ook bekend als de Torre dei Cani (Honden-toren), omdat in het gebouw vroeger zwerfhonden werden ondergebracht.

4

Palazzo d'Albis

📍 Piazza Civica (Plaça de la Dressana)

Dit 16de-eeuwse paleis met dubbele lancetvensters staat ook bekend als het Palazzo de Ferrera. Het is een zeldzaam voorbeeld van Catalaanse architectuur. In oktober 1541 verbleef de Heilige Roomse keizer (en koning van Spanje) Karel V hier. De keizer logeerde in Alghero toen hij met zijn vloot op weg was naar Algiers. Volgens de overlevering sprak de keizer het volk toe van het balkon van het Palazzo d'Albis en zei daarbij het volgende over de stad: *'Bonita, por mi fé, y bien asentada'* (Voorwaar, prachtig en goed versterkt). Over de inwoners zei hij *'Estade todos caballeros'* (U allen bent echte heren). Aan het eind van het verblijf verloor hij grote aantallen vee die hij nodig had voor zijn Spaanse troepen. De dieren werden geslacht na een sponstaans tierengevecht dat werd gehouden bij het palazzo op de Piazza Civica.

ETEN

Bar Focacceria Milese

Hier verkoopt men heerlijke focacciabroodjes.

📍 Via Garibaldi 11 📞 Di
🌐 barmilese.it

€€€

Azienda Agrituristica Sa Mandra

Rustieke agriturismo met heerlijke lokale gerechten en drankjes.

📍 Strada Provinciale 44, aziendasamandra.it

€€€

Nautilus

Dineer aan de haven op z'n Catalaans met kreeft, zeevruchten-risotto en verse vis.

📍 Via Maddalenetta 4
🌐 nautilusalghero.it

€€€

CAPITOOLTIP

Perfekte picknick

De dagelijkse markt in Alghero bij de Porta a Terra is een ideale plek om picknickspullen in te slaan – verse pecorino-kaas, *carasau*-brood, een fles Vermentino en seizoensfruit zorgen voor een waar feestje.

5

Via Principe Umberto

Dit smalle straatje, dat begint bij de kathedraal, was een van de hoofdadrs van de ommuurde stad. Interessant zijn de gotische Casa Doria, maar ook het Palazzo Machin, genoemd naar de familie die hier in de 17de eeuw woonde. Op de Piazza del Teatro staat het 19de-eeuwse neoclassicistische Teatro Civico. In het gerestaureerde auditorium van het theater worden nog voorstellingen opgevoerd.

6

San Francesco en kloostergangen

Via Carlo Alberto 9 Juni-sept. ma-za 9.30-13.00, 15.00-19.00 uur; okt.-mei tijden variëren, zie website www.complexosanfrancescoalghero.com

De San Francesco is wellicht het belangrijkste Catalaanse monument van heel Sardinië. De kerk werd aan het eind van de 13de eeuw gebouwd en in de 16de eeuw gerestaureerd nadat het deels was ingestort. De kerk kent verschillende bouwstijlen. De slanke klok-

Weetje

Alghero heette eerst Alquerium vanwege de overvloed aan algen voor de kust.

kentoren werd in de 17de eeuw toegevoegd en heeft een gotische, zeshoekige vorm op een vierkante basis. In het tweebeukige schip van zandsteen staan barokke alta- ren van bewerkt hout en onder het met sterren bezaai- de gotische gewelf van het priesterkoor ziet u een 18de-eeuws altaar. Tot de beelden horen *Dode Christus* en *Christus bij de zuil*. De via de sacristie toegankelijke kruis- gang is eveneens een bezoek waard. Dit zandstenen bouw- werk kwam in verschillende perioden tot stand. Het onderste deel stamt uit de 14de eeuw, het bovendeel werd in de 18de eeuw toege- voegd. De 22 zuilen bestaan uit twee delen en hebben een ronde of veelhoekige basis en gebeeldhouwde kapitelen. In de zomer worden hier de Estate Musicale Internazionale

di Alghero, concerten en andere culturele evenemen- ten georganiseerd. De rest van het jaar vinden in de refter evenementen en kunstexposities plaats. Iets ten zuiden van de San Francesco vindt u de kerk van San Michele; de koepel met gekleurde tegels is het sym-bool geworden van Alghero.

7

Cattedrale di Santa Maria

Piazza Duomo 9 079-97 9222 9 Juli en aug. ma, di, do-za 10.00-13.00, 19.00-21.30 uur; april-mei, sept. en okt. ma, di, do-za 10.30-13.00, 16.00-18.30 uur

De neoclassicistische kathedraal van Alghero staat aan de Piazzetta Duomo. De kathedraal, die aan Maria is gewijd, werd gebouwd in de 14de eeuw. Halverwege de 16de eeuw werd het gebouw geres- taureerd in laat-gotische stijl met Catalaanse invloeden. De ongewone, achthoekige klok- kentoren dateert uit dezelfde periode. In het interieur bestaat een opvallend ver- schil tussen het centrale, laat-renaissancistische deel van de

↑ Het witte zand en de turkooizen zee bij het strand Le Bombarde

kathedraal en het 16de-eeuw- se gotische priesterkoor. In de sacristie worden Catalaanse juwelen tentoongesteld.

8

Fertilia

7 km NW van Alghero

Ten noorden van Alghero ligt de kustplaats Fertilia, een klei- ne jachthaven, die in de tijd van de fascistten is aangelegd als centrum van het land- aanwinningsprogramma. In de buurt zijn nog steeds de der- tien bogen van de Romeinse brug in het antieke stadje Car- bia te zien. Vroeger verbond de brug Carbia met Portus Nympharum, een natuurlijke haven (het tegenwoordige Porto Conte). Iets verderop ligt de nuraghe Palmavera. Dit prehistorische complex omvat twee torens en een binnen- plaats die door verdedigings- werken wordt omgeven.

9

De stranden

De havenstad Alghero is nooit een belangrijke handelsplaats

geweest. De oorzaak hiervoor was deels vanwege de afge- legen ligging en de moeras- achtige kust. Er is in deze omgeving weinig industrie en de zee is daarom bijzonder schoon. Net buiten de oude stad liggen leuke resorts. Het bekendste strand is Le Bombarde, een prachtige strook wit zand met kristalhel- der water, omzoomd door bossen, 8 km ten noordwes- ten van de stad. Een ander goed strand is Lazzaretto, waarvan de naam is afgeleid van het armenziekenhuis dat hier was gevestigd in de tijd dat er pest heerste. Bij mooi weer is Capo Caccia (blz. 146) in de verte duidelijk zichtbaar.

10

Necropolis Anghelu Ruju

SP42 9 April, mei, okt. dag. 10.00-18.00 uur; juni-sept. dag. 10.00-19.00 uur; nov.-maart dag. 10.00-14.00 uur www.necropoliangheluruju.com

Ten noorden van Alghero vindt u de intrigerende necropolis Anghelu Ruju, de grootste pre-Nuragische begraafplaats op Sardinië. De site werd in 1903 per toeval herontdekt en omvat bijna 40 *domus de janas*. Veel graven

hebben bijzondere architectu- rale details, zoals trappen, zuilen, valse deuren en ramen. Heel bijzonder zijn graf A en graf 28, met gravures van stierenkoppen (symbool van heiligheid). Grafvoorwerpen worden tentoongesteld in het Museo Archeologico Nazionale (blz. 62) in Cagliari.

SLAPEN**B&B La Mia Isola**

Deze B&B is centraal gelegen bij de oude stad en heeft eenvoudige, kleurrijke kamers met moderne faciliteiten.

9 Via Brigata Sassari 8 www.lamiaisolaalghero.it

Alghero Resort Country Hotel

Dit moderne hotel met tennisbanen en zwem- bad ligt op een voorma- lige 18de-eeuwse stoeterij. Excursies op maat door de streek voor de gasten.

9 Via Carrabuffas www.algheroresort.it

El Faro Hotel

Opeen rotsachtige landtong omgeven door zee ligt dit hotel met panoramisch uitzicht, ideaal voor een roman- tisch verblijf. De kamers zijn kraakhelder en modern en het ontbijt is inbegrepen.

9 Via Porto Conte 52 www.elfarohotel.it

EEN AUTORIT DE LOGUDORO

Lengte 115 km **Pauzepunten** Ozieri, Martis
Moeilijkheidsgraad Eenvoudig

De indrukwekkende romaanse kerken in het noorden van Sardinië zijn te danken aan de ontmoetingen tussen de verschillende culturen die in deze streek woonden. Na de val van het Romeinse rijk speelde Sardinië pas na het jaar 1000 weer een centrale rol in het Middellandse Zeegebied, toen kooplieden, soldaten en missionarissen uit Genua en Pisa naar het eiland kwamen. Hoe dan ook: de bouwwerken hebben weinig overeenkomsten met de kerken op het Italiaanse vasteland en zijn interessant om tijdens een rondrit te bekijken.

De **Nostra Signora di Tergu** werd gebouwd op de resten van een klooster, gesticht door Toscaanse monniken.

De traditionele naam van de **San Pietro di Simbranos** (of *delle Immagini*) is afgeleid van het bas-relief op de gevel, met een abt en twee monniken (de *immagini* of 'beelden').

Buiten Martis ligt de **Foresta Fossile di Carrucana**, een versteend woud dat miljoenen jaren geleden is gevormd door vulkanische activiteit.

De **San Michele di Salvènero (Ploaghe)** werd in de 12de eeuw gebouwd door de monniken van Vallombrosa, en staat moederziel alleen, midden op een kruispunt van wegen.

De **Santissima Trinità di Saccargia** is het meest kenmerkende voorbeeld van romaanse architectuur in Noord-Sardinië (blz. 178).

De **Santa Maria del Regno (Ardara)** is gewijd in 1107 en beroemd om de Retablo Maggiore di Ardara. De schilderijen op de altaartrap zijn van de Sardijn Giovanni Muru (1515).

↑ Versierde zuil in de Santissima Trinità di Saccargia

Oriëntatiekaart
Voor details, zie blz. 170

↑ Nostra Signora di Castro, boven op een heuvel net buiten Oshiri

Weetje

De naam Logudoro betekent 'plaats van goud' en verwijst mogelijk naar de vruchtbare gronden in de buurt.

De **Nostra Signora di Castro (Oshiri)** kijkt uit over het Coghinameer en is een combinatie van Lombardische en lokale architecturale elementen. Hij werd gebouwd in de tweede helft van de 12de eeuw.

De **Sant'Antioco di Bisarcio (Ozieri)** toont zowel Pisaanse als Franse invloeden. De kerk onderscheidt zich van andere kerken op deze rondrit door de architecturale complexiteit, zoals u kunt zien in het bijzondere twee verdiepingen tellende portaal, de kleine ramen en de versierde gevel.

0 kilometres 6
0 miles 6
N ↑